

проблемних питань організації праці. Це потребує подальшого розгляду, особливо у світлі активізації громадського професійного руху в системі фармацевтичного забезпечення населення.

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ СЕКТОРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Костюк І.А., Дем'янова В.В

Кафедра організації та економіки фармації

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

kostiuk.iryana@nmu.ua

Стрімкий розвиток фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України потребує належної нормативно-правової бази для регулювання діяльності, а також визначення пріоритетних напрямів для забезпечення населення доступними, ефективними та якісними лікарськими засобами.

Станом на сьогодні однією із тенденцій є цифровізація різноманітних галузей та процесів з метою покращення управління, розширення доступу до товарів і послуг, а також підвищення якості обслуговування. Починаючи з того часу як Covid-19 змінив наше життя і в період розпалу хвороби по всьому світу можливості всіх видів цифрових інструментів виявилися критично важливими, вони стали ключовим засобом пошуку інформації, навчання, і, звісно, отримання медичних і фармацевтичних послуг.

Одним із найвідоміших інструментів цифровізації сфери охорони здоров'я в Україні є система e-Health, яка забезпечує швидкий доступ до даних пацієнта, оцифровує комунікації між лікарями, населенням, державними органами, а також покращує контроль за обігом та застосуванням медичних технологій.

З 2019 року в Україні було запроваджено відпуск лікарських засобів за електронним рецептом у рамках урядової програми «Доступні ліки», однак

подальше впровадження цього цифрового інструменту відбулося лише у серпні 2022 року, із затвердженням реалізації антибіотиків виключно за е-рецептом. Уряд має план поетапного переходу на реалізацію рецептурних лікарських засобів за електронним рецептом та реєстрації всіх аптек в електронній системі охорони здоров'я. Це дозволить унеможливити призначення рецептурного лікарського засобу без рецепта, а також реалізацію ліків без рецептурного бланку, за недійсним рецептом або з порушенням порядку відпуску.

Також варто зазначити, що в останні роки спостерігається зростання популярності мобільних застосунків цифрового здоров'я, які пов'язані зі збільшенням інтересу людей до свого фізичного та психічного самопочуття, а також зі стрімким технологічним розвитком.

Щодо фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я, то мобільні застосунки використовують для пошуку зареєстрованих лікарських засобів, аналогів за діючою речовиною («Ліки контроль», «Tabletki.ua», «Apteki.ua», «Компендіум»), нагадування щодо режиму прийому лікарського засобу («Daily pills», «Meddify», «Календар ліків», «Медичний календар та трекер»), доставки ліків («Liki24»), а також наявні застосунки аптечних мереж («Аптека АНЦ», «Аптека Доброго дня», «Аптека 9-1-1», «Мережа аптек D.S.», «Мед-сервіс»), які дозволяють здійснювати покупки в онлайн-форматі, замовляти ліки та товари аптечного асортименту, приймати участь у програмах лояльності й знаходити найближчі адреси аптек.

Окрім аптечних закладів інструментами цифровізації користуються і фармацевтичні компанії. Застосування цифрових технологій саме на виробництві дозволяє скоротити терміни виведення продукту на фармацевтичний ринок, підвищити його якість, а також знизити витрати на виробництво, шляхом мінімізації людського фактору, збільшення продуктивності та інше.

Отже, сучасні цифрові технології дозволяють персоналізувати інформацію, товари аптечного асортименту завдяки налагодженню оптимальної комунікації пацієнтів і співробітників закладів охорони здоров'я, консолідувати фахівців фармацевтичного сектору з метою належного забезпечення населення доступними, якісними та ефективними лікарськими засобами та медичними виробами, а також фармацевтичними послугами.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА УМОВИ ПРАЦІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Лебедин А.М., Ель-Аффури Ашраф

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Alla_leb7@ukr.net

У всьому світі пандемія COVID-19 суттєво впливає на психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя людей. Психологічний ди-стрес широко поширений серед великих сегментів населення в результаті миттєвого впливу вірусу на здоров'я, через наслідки заходів щодо запобігання поширенню хвороби, таких як фізична ізоляція і припинення надання послуг.

В часі карантину спричиненого пандемією COVID-19 виникли додаткові фактори стресу, що призводять до вигорання: швидке перепрофілювання певних видів діяльності, частковий або повний вихід в онлайн сфер, які прямо не пов'язані з технологіями та / або майже примусове засвоєння програмного забезпечення у швидкому темпі (освіта, медицина).

Метою було провести дослідження впливу пандемії COVID-19 на умови праці фармацевтичних працівників. В роботі застосовувались методи: історичний, логічний, структурний аналіз, індукція.

COVID-19 серйозно вплинув на надання медичних послуг у всьому світі та викликав додатковий тиск, викликавши додатковий стрес та збільшивши навантаження на медичних працівників та бригади аптек.